

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

טו א מ"י פ"ג מהל' תמידין הלכה ה' ופ"ד מהל' עבודת יו"ט הלכה א':
 י"ב ב מ"י פ"ח מהל' ק"פ הלכה יא':
 י"ג ג ש"ס הלכה י"ג:
 י"ד ד ש"ס הלכה י"ג:
 כ ה ו ש"ס הלכה י"ג (יג) ד':
 ז (מ"י) ש"ס ופ"ג מהל' מעשר שני הל' טו':
 כא ח (יג) אלפס מולין פ"ח דף ש"א':
 וכל"ש ש"ס סימן ל"ג):

רבינו הגנאל

רבינו מתוך אליבא דרבי הכי מכות אש אין לי אלא שנכוה באש ובגחלת נכוה ברמין כו' ש"מ גחלת אש היא. רבא רמי מי אמר רבי גחלת אש היא, והתניא ולקח מלא המחיתה גחלי אש יכול שלהבת ת"ל גחלי אש היא כיצד כו'. מדרגתי יכול שלהבת ת"ל גחלי אש מכלל גחלים לאו אש ניהו. ושינוי הכי קתני גחלי יכול עוממות לא לוחשות ת"ל אש מכלל שהגחלים הלוחשות הן אש. שלהבת בלא גחלת כבר פירשוהו למעלה. ואסיקנא גחלים עוממות מלשון ארוים לא עממוהו, איכתי ירעם זהב. נגע בשר הפסח בחורטו של תנור, נצלה מן החרס ולא מן האש. לפיכך ילקף אותו מקום. איתמר חם לתוך חם כגון בשר חם בחלב חם דברי הכל אסור.

תלמוד לומר ולקח וגו' משעת לקיחה בעיני דניהוי גחלים. וא"ת אפילו לא כתיב ולקח אלא גחלי אש ידעינן דניהוי גחלים בשעת לקיחה דלעיולי לגיו לא איתרין דשמעינן ליה מק"ו ומה לפני מלך כו' וע"כ מוקמינן ליה לשעת לקיחה וי"ל דודאי לא כרין קרא משום הכי אלא דאי אפשר לכתוב בע"א אלא ולקח:

יבול את מקומו. ולא סגי ליה בקליפה לפי שהרוטב נבלע יותר בתוכו. ואם תאמר נגע בחרסו של תנור אמאי סגי ליה בקליפה הלא הרוטב שיש בואו כדי קליפה נבלע צפסח עד כדי שיטול את מקומו כמו נטף מרוטבו וחזר אליו וכל דבר הנאסר בל"ל דק"ל דאינו נאסר אלא כדי קליפה מחמת הרוטב שבו יאסור עד כדי שיטול את מקומו ואיכ"ל לאוקמא בשאין רוטב כי אם מעט ומעט רוטב אינו אוסר כל כך כדאמרינן בגמ' שאני סיכה דמשהו צדדי לה: **ואם צלי** הוא יקרוף את החיצון. ככל ענין מיירי בין חם בין זון ° דמתוך שהוא רך בולע אע"פ שאינו חם דדומיא דחי קתני: **כפי שאין מוכרין מעשר שני בירושלים**. פירש בקונטרס דכי ירבה ממך הדרכ ונתמה צבספ כתיב וקשיא לר"י דהא קרא צפדין על מיירי שמוציאו מקדושתו ומחללו על דבר אחר אצל הכה אפילו לאוכלו בקדושתו כדפי' בקונטרס גופיה והכי נמי משמע לישנא דמוכרין מדללא קתני מחללין ויש ספרים שכתוב בהן שאין פודין אצל רש"י כתב שאין מוכרין ונראה לר"י דצירושלים גזרו מדרבנן מכירה אטו פדייה דאסור מן התורה ולרשב"א נראה דלא אסרו מכירה אלא משום בזיון מלוה כדמנן גריס מסכת מעשר שני (פ"ח מ"ב) שאין מוכרין אותו ואין ממסכנין אותו ואין שוקלין כנגדו: **תנן**

על שפך הדשן ישרף. סיפא דהוא קרא דכתיב זהו באש הוא: **אע"פ שאין שם דשן**. דלא מימא אדשן קפיד רחמנא לשרפו על מקום שהיו מוציין שם דשנו של מנובח החילון כדכתיב (ויקרא ו) והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה ואם ניטל הדשן משם לא ישרפנו שם קמ"ל ישרף מכל מקום: **אע"פ שהולא האור ברובו**. יתעסקו בו עד שתגמר שריפה: **רבינא אמר** הא דפרכת לעיל [ע"א] לר' מנאצטרין מכוח מכוה לרבינא גחלת לא תיקשי דמתני' משצטתא היא וגחלת לאו מריצוייא דמכוה אלא לתנא אלא ממשמעותא דאש וכוון ומני גחלת כהדי אש צמשמעות דרישא און לי אלא אש וגחלת כו' וריצוייא דמכוה מלא הממטה גחלי אש וגו' (ויקרא טו), ואם נאמר גחלי ולא נאמר אש יכול גחלים עוממות כצויות אצל לא לוחשות צעירות דהנך ללא גחלים הוא סתמא אלא אש תלמוד לומר אש בשר גחלי להציל את הלוחשות. אי נאמר אש ולא נאמר גחלי יכול שלהבת ולא גחלים לוחשות דלאו אש סתמא ניהו תלמוד לומר גחלי אש כי כתיבניהו לתרווייהו משמע גחלים שיש להן אש: **הא גופא קשיא אמרם**

גחלי יבול עוממות. ולא לוחשות מדללא משמע ליה לוחשות מכלל דלוחשות לאו גחלים איתקרו ומאי מיקרו ע"כ אש והדר תני אש שלהבת משמע ולא לוחשות: **ואמר רב ששם גרסינן: יבול בין עוממות בין לוחשות**. אצוה שירצה דתרווייהו גחלי מיקרו ת"ל אש בשר גחלי לאפוקי עוממות: **ואי אש**. בלא גחלי יכול שלהבת דמשמע תלמוד לומר גחלי אש להכי כתב תרווייהו: **מכל מקום לרבי קשיא**. דמדאצטרין גחלי שמע מינה אש סתמא און גחלת צמשמע: **אמר רבינא** סרין הכי גחלי יבול עוממות ולא לוחשות. ולוחשות לאו גחלי ניהו אלא אש תלמוד לומר אש דהיינו לוחשות אצל צבספא לא מימא אי אש יכול שלהבת ולא גחלת אלא אי אש יכול רצה גחלים לוחשות רצה שלהבת בלא גחלים ותריווייהו אש מיקרו ת"ל גחלי אש למעוטי שלהבת גרידתא: **מחלה גחלת שלהבת** כגון אוד שהולא האור ברובו יטול מנובח החילון דבין גחלת ובין שלהבת מיקרו אש וכי מניי הוה ליה כולה גחלת דאילו לעיולי הכי לא אצטרין מיעוטא דלפני מלך בשר ודם אין מציאין אוד בשלהבתו מפני שמעלה עשן וכי אצטרין מיעוטא לשעת לקיחה אצטרין: **ס"ל כו'**. משעת לקיחה להוי גחלי אש ואין שלהבת משמע גחלי אש: **ארוים לא עממוהו**. לא הכהו את מראיתו לפי שהיה נאה מכל אילנות ועל חרס מלך כור נאמר: **בתנ"י נגע בחרסו של תנור וכו'**. נגע הפסח בחרסו של תנור: **יקלף**. מן הפסח מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנתבשל שם מחוס התנור ולא צלי אש הוא כדאמרן לעיל [ע"א] משום שנאמר (כ"ג) ופ"ג מהל' מעשר שני הל' טו': שחור שומן שנתחמם מן החרס ונבלע צפסח: **יעול אש מקומו**. דלא סגי ליה בקליפה אלא בנטיילה יפה יפה צעודי דשומן נבלע בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס (היה): **נטף מרוטבו על הסולת**. מפרש בגמ' [ע"ו]. צסולת רותחת דמטוי רוטבו מחוס הסולת והוי צלי מחמת דבר אחר ואסור למיכליה להאור רוטב שבתוך הסולת משום אל תאכלו כי אם צלי אש הילכך יקמוץ את מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים פסולין: **אם חי ידחמו**. דלא בלע: **לני**. צעי קליפה משום דבלע: **אין מוכרין מעשר שני צירושלים**. ואפילו לאוכלו שם בקדושה כדי ירבה ממך הדרכ ונתמה צבספ כתיב (דברים ז): **גב' חם לתוך חם**. בשר רותח לתוך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של היתר: **אסור**

א) ר"מ מ"י, ג) נראה דל"ל רבא, א) נשת עד: יומא מ"י, ד) כתיב נג: [ע"ש] שבת עו: [ע"ש], ב) ששום יב, י

תורה אור השלם

1. והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים באש על שפך הדשן וישרף.
2. או בשר בני יתה בערו מכות אש ותיקתה מזוית המכוה בחרת לקנה אדמדמת או לקנה.
3. ולקח מלא המחיתה גחלי אש מעל המזבח מלפני ה' ומלא חפניו קטרת טמים דקה והביא מבית לפרכת.
4. ארוים לא עממוהו בגן אלהים ברושים לא דמו אל טעפות ותרומים לא היו בפארתיו כל עין בגן אלהים לא דקה אלו קפיו: יחזקאל לא ח

הגהות הב"ח

א) גמ"א על בני תורה [שאין פודין מל"מ וי"ב ס"א שאין מוכרין:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואם צלי. דפתוך שהוא רך. עי' מולין לו: תוס' ד"ה אצל נללה:

מוסף רש"י

ארוים לא עממוהו לא השכיבו מראיתו להיות הם נאים ממנו (שבת ע"ג).

מוסף תוספות

א) [ו]נראה הכל טעם אחר. תוס' שאנן.